

Landbrugets Brevskole.

Da man for snart et Aar siden behandlede Tanken om en Landbrugets Brevskole, var man klar over, at skulde en saadan Virksomhed have Muligheder for at løse de paatænkte Opgaver, og skulde den yderligere have Mulighed for at klare sig nogenlunde økonomisk, maatte den hvile paa et videre Grundlag. Den økonomiske Side af Sagen løstes paa den Maade, at der blandt Landhusholdningsselskabets Medlemmer tegnedes Andele i Laan paa ialt 100 000 Kr. Hertil kommer et Beløb, som Landhusholdningsselskabet sætter i Brevskolen.

I den forløbne Sommer er der arbejdet paa Fremstilling af Undervisningsmateriale, og man er kommet saa vidt, at man nu allerede fra Midten af Oktober Maaned er i Stand til at give Undervisning i ca. 60 forskellige Kursus inden for Omraaderne: Landbrug, Havebrug, Husgerning, Foreningskunds-kab og Sprog m. m. Skolens Kursus bliver billige, aktuelle og populære. Stort set henvender man sig ikke til nogen bestemt Kategori af Elever, idet Kursusbrevene er affattet saaledes, at hver enkelt kan gøre saa meget eller saa lidt ud af Kursus, som Tid, Forudsætninger og Interesse nu anviser.

Kursusene er af forskellig Størrelse. De smaa Kursus be-
staar af 3—4 Lektioner, og Prisen bliver ca. 10—13 Kr. De største Kursus er paa 18 Undervisningsbreve og bliver tilsvarende dyrere. Hvert Undervisningsbrev er paa 12, 16 eller 20 Tryksider, og der regnes med, at et saadant Brev skal kunne gennemgaas ved effektivt Arbejde paa 2—4 Timer.

Man kan deltage i Undervisningen med Enkeltmandsstudium, men man kan ogsaa slaa sig sammen i Studiekredse, hvorved Udgiften for den enkelte Deltager vil falde til omkring $\frac{1}{3}$. Det maa derfor forudses, at man mange Steder vil danne Studiekredse og i Vinterens Løb gennemgaa et eller flere af

Brevskolens Kursus. Ikke mindst paa de store Ejendomme, hvor man har en Flok Elever at tage Vare paa, vil Brevskolens Arbejde betyde noget nyt og vil mange Steder kunne blive en Hjælp til at klare Vanskelighederne. Ejeren eller Forvalteren kan med Eleverne danne en Studiekreds, og paa denne Maade i Vinterens Løb selv paatage sig Undervisningen af Eleverne. Det gaar ganske let, naar man benytter Brevskolens Materiale. Stoffet serveres i passende Mundfulde, man behandler et bestemt Afsnit ved hver Lektion, Spørgsmaal og Opgavebesvarelser lægger det hele til Rette, og man har — det har vist sig først og fremmest i Sverige — Udsigt til ved denne Fremgangsmaade virkelig at faa noget ud af det. Man er heller ikke afhængig af, om der kan skaffes særlig uddannede Lærerkræfter, og dette kniber det jo visse Steder med. Skulde man ikke være helt klar over, hvorledes en Studiekreds bør være, hvorledes den kan arbejde o. s. v., giver Brevskolen ogsaa Besked herom. Skolen har et lille Kursus i Ledelse af Studiekredse. Det er paa 4 Lektioner og koster 7,50 Kr. alt i alt. Det vil kunne anbefales interesserede at gennemgaa Kursus i Ledelse af Studiekredse nu først paa Efteraaret, saaledes at man er klar over Fremgangsmaader m. m., naar vi kommer til den egentlige Undervisningssæson. Saa godt som alle Kursus fra Landbrugets Brevskole egner sig til Behandling i Studiekredse.

Landbrugets Brevskole bør betragtes som et Supplement til det eksisterende omfattende Undervisningssystem, vi har her i Landet. Brevskolen skal ikke — og kan heller ikke — betyde nogen Konkurrent i hverken den ene eller anden Retning, men den er i Virkeligheden ensbetydende med endnu en Mulighed for let Adgang til faglig Oplysning.

Ved Brevskoleundervisning er der ganske vist ingen Lærer til Stede, men Brevskolens Fremgangsmaade tilsigter dog i saa høj Grad som muligt at bøde paa denne Mangel. Brevskoleundervisning byder ogsaa paa adskillige Fordele: man kan arbejde med Kursus i sit Hjem, man kan selv bestemme Tiden, man kan selv bestemme Farten, og man faar Tid til at fordybe sig saa stærkt i Emnet, som man har Lyst til.

Erfaringen har vist, at Brevskoleundervisning er et Supplement til de øvrige Former for Kundskabstilegnelse. Hvor man har taget denne Form for Landbrugsundervisning op paa tilstrækkeligt bredt Grundlag, har man efter alt at dømme haft et tilfredsstillende Resultat, og der er derfor Grund til at tro, at man ogsaa herhjemme vil kunne drage Nytte af den.

Har Kursusdeltagerne Viljen til virkelig at arbejde med Stoffet, kan Brevskoleundervisningen blive af største Værdi.

H. M. Olsen.

Litteratur.

---

25 Aar i Planteforædlingens Tjeneste.

I Anledning af sit 25 Aars Jubilæum har Pajbjergfondens Forædlingsvirksomhed udsendt et smukt Jubilæumsskrift. Pajbjergfonden stiftedes i 1920 af en af dansk Frøavl store Mænd, Frøavler *Jens Hvidberg og Hustru*. Dens Midler skulde først og fremmest anvendes som Støtte for dansk Planteforædling.

I Jubilæumsskriftet findes en udførlig Redegørelse for Fondens Ledelse gennem hele Perioden og for de Forhold, hvorunder den har virket. Hertil kommer et interessant Afsnit om Forædling i Almindelighed, og saadan som den gennem en lang Aarrække er udført af Pajbjergfonden under Ledelse af Forædlingsleder *J. S. Fruergaard*.

Jubilæumsskriftet er smukt illustreret, blandt andet med Farvetavler.

Udkomne Bøger.

Danish species of Alternaria and Stemphylium. Taxonomy, parasitism, economical significance. Af Paul Neergaard. (Doktorafhandling). 560 Sider. (Kbhvn. 1945.)

Elite-Stambog over Heste af jydsk Race. XVIII Bind. Hopper Nr. 14962—15305. Hingste Nr. 2110—2155. Udarbejdet af Aug. Kjær, Statskonsulent. Udgivet af De samv. danske Landbofor- eningers Udvalg for Stambogsføring for Heste af jydsk Race. 316 + 110 Sider. Ill. (Aarhus 1945).

45. *Beretning fra Statens Forsøgsmejeri.* Afprøvning af Kolding vasseløse Kærne, Type DÆ, Kolding Pladeapparat, Type 2 BKe. Kolding Flødesyrningstank, Type 18 B, Kolding Flødepasteur, Type 14 Kfr. 66 Sider. — 46. *Beretning fra Statens Forsøgsmejeri.* Rensning af Spildevand. 52 Sider. (Kbhvn. 1945).

De samvirkende Kvægavlforeninger med kunstig Sædooverføring. Aarsberetning for 1944. Samlet og udarbejdet af Samvirk- somhedens Sekretær, Konsulent Sv. Aa. Maarssø, Aarhus. 96 + 12 Sider. (Aarhus 1945).

Hvedeudvalgets 13. Beretning. Beretning om Undersøgelser af dansk Hvede af Høsten 1943. Ved Holger Jørgensen, Civilingeniør, Dr. techn. Udført for „Hvedeudvalget“ med Støtte af Dansk Gærings-Industris Studiefond. 19 Sider + Tabeller. (Kbhvn. 1945).

Register-Stambog over Kvæg af Rød dansk Malkerace. XXII. Tyre: 21372—22027. Køer og Kvier: 2594—2600. Udarbejdet af Konsulent M. Nielsen. Udgivet af De samv. danske Land- bo- og Husmandsforeningers Udvalg for Stambogsføring og Re- gistrering af rødt dansk Malkekvæg. 272 + 55 Sider. (Kbhvn. 1945).

214. *Beretning fra Forsøgslaboratoriet. Fodringsforsøg med Sukkerroer.* 14. Beretning om de af Forsøgslaboratoriet og De samv. danske Andels-Svineslagterier iværksatte Fodringsforsøg

med Svin. Af Johs. Jespersen. *Fejlberegning*. Af R. K. Kristensen. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 127 Sider. (Kbhvn. 1945).

Beretning om Husdyrbrugsarbejdet 1944 i De samvirkende sjællandske Husmandsforeninger. Samlet og bearbejdet af Samvirkensheds Husdyrbrugsudvalg ved Konsulent E. Møldrups, Hillerød. 114 Sider. (Slagelse 1945).

Svineavl i Jylland 1944. Samlet og udarbejdet af Foreningen af jydsk Landboforeningers Husdyrbrugsudvalg ved Ni c. B o n d e, Konsulent. 116 Sider. (Aarhus 1945).

Foreløbig Beretning om Prøve med Roetoprivere. 12. Meddelelse fra Statens Redskabsprøver. 8 Sider. (Kbhvn. 1945).

Saatidsforsøg med Kaalroer paa kaalbroktri og paa kaalbroksmittet Jord. 376. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur. 4 Sider. (Kbhvn. 1945).

Meddelelser fra Landbo- og Husmandsforeningernes Forsøgsvirksomhed i Planteavl. — Nr. 19: *Udbringningstid for Kvælstofgødning*. Nr. 20: *Kvælstof- og Kaligødningens Indflydelse paa Udbyttet og Kvaliteten af Spisekartofler*. Nr. 21: *Afbrydning af Spisekartoflernes Vækst og dens Indflydelse paa Udbyttets Størrelse og Kvalitet*. Nr. 22. *Kaligødning til Foder- og Industrikartofler*. (Aarhus 1945).

Lærebog i Bagning. Udgivet af Husassistenternes Fagskole. 41 Sider. (Kbhvn. 1945).

Om Tuberkelbakteriers Forekomst i Afløbsvand fra Slagterier, Mejerier og Destruktionsanstalter. Af Veterinærinspektør M. J. Christiansen og Professor Aage Jepsen. Særtryk af Maanedsskrift for Dyr læger. 21 Sider. (Kbhvn. 1945).

Havedyrkerens Gødningsbog. Af Knud Nordgaard. 56 Sider. Udg. af Det danske Forlag. (Kbhvn. 1945).

Danmarks Mejeri-Statistik 1945. *Danmarks Mejeri-Drifts-Statistik*, 48. *Aarsberetning* (Regnskaber for 1944), *Danmarks Smørris-Statistik*, 42. *Aarsberetning* (1. April 1944—31. Marts 1945). Udarbejdet af Kontoret for Mejeri-Statistik, Aarhus, ved L. P. Frederiksen, Kontorets Leder. Udgivet ved Statstilskud af Udvalget for Mejeri-Statistik. Ialt 230 Sider. (Odense 1945).

De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation. Beretning om Virksomheden 1944—45. Udarbejdet af Fællesorganisationens Sekretariat ved Kontorchef L. P. Frederiksen. 134 Sider. (Aarhus 1945).

47. *Beretning fra Statens Forsøgsmejeri.* Afprøvning af Super Pladepasteur. 32 Sider. I Kommission hos fh. August Bangs Forlag. (Kbhvn. 1945).

Stambog over Kvæg af jydsk Race. Bind LIV. Register-Stambog 19. Tyre Nr. 5252—5403. Elite-Stambog 16. Køer Nr. 3648—3751. Udarbejdet af Nic. Bonde, Konsulent. Udgivet af De samv. danske Landboforeningers og De samv. danske Husmandsforeningers Stambogsudvalg for Kvæg af jydsk Race. Ialt 389 Sider. Illustreret. (Aarhus 1945).

A. I. V.-Systemet såsom Grundval för Husdjurens Utfodring. Af Artturi I. Virtanen. Udgivet paa Svensk af L. T.s Forlag. 304 Sider. (Stockholm 1945).

Mindre Meddelelser.

Kursus for Talere paa Teknologisk Institut.

Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde afholder i Dagene 18.—20. Oktober d. A. et Kursus for Talere paa Teknologisk Institut. Kursuset er særlig beregnet for Hus-holdningskonsulenter og -lærerinder samt Landbrugskonsulenter og -lærere. Andre Interesserede vil efter Aftale med Samvirksomhedens Sekretariat være velkomne til at deltage eller eventuelt overvære enkelte Foredrag. Kursus er gratis.

Hovedemnerne ved Kursusforedragene er: Stemmen som Lærerens Værktøj, Stemmedannelse, Stemmelæbernes Funktion, Syge og sunde Stemmer, Foredragsteknik, Mødeteknik og Kunsten at tale i Mikrofon. Talere bliver Talelærerinde Kirsten Bohm, Talelærerne Kr. Riis, Svend Schmidt og Overlærer Egil Forchhammer, Forstander Lars Pedersen og Kursusleder Kirsten Halberg samt Afdelingschef J. Rosenkjær og Programsekretær K. B. Andersen.

Kursusplanen faas hos *Samvirksomhedens Sekretariat, Rolighedsvej 26, København V.*, hvortil ogsaa Indmeldelse maa ske inden den 15. Oktober 1945.

Landhusholdningsselskabets Arbejdslederuddannelse.

Som tidligere meddelt i Tidsskriftet træder den af Landhusholdningsselskabet iværksatte Arbejdslederuddannelse i Kraft fra 1. November d. A. Uddannelsens Formaal er at give de Elever, der antages, en alsidig, praktisk og teoretisk Oplæring som Forberedelse til Stillinger som Arbejdsledere paa større Gaarde.

Der er truffet Aftale med et Antal større Gaarde om Samarbejde med Landhusholdningsselskabet angaaende denne Uddannelse.

Fortegnelse over disse Læresteder saavel som Reglerne for Uddannelsen faas ved Henvendelse til Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Landbrugets Prisforhold i August Maaned 1945.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1944			1945		
	Hele Aaret	Januar - Aug.	Aug. Md.	Januar - Aug.	Juli Md.	Aug. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (af Mejeri) ¹⁾	28,03	27,69	26,35	27,65	25,95	26,35
Smør, Notering	389	389	389	389	389	389
do. do. + Tillæg	445	445	445	445	445	445
Ost, 20 pCt.	199	199	199	199	199	199
Æg	241	228	240	222	210	234
Slagterisvin, (sl. V.)	272	272	272	272	272	272
do. do. 80½ kg og derover	288	288	288	282	272	272
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	130	130	130	130	130	130
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	129	129	129	129	129	129
Smaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	44	43	56	54	65	64
Kælvkøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	771	785	744	775	800	750
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2760	2834	2900	2684	2780	2533
Hvede	29,37	29,43	29,25	29,25	29,25	29,25
Rug	30,37	30,43	30,25	30,25	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	22,92	23,43	19,80	27,68	26,40	20,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	26,15	24,98	25,50	25,12	25,55	25,55
Sv. Ammoniak	24,85	24,68	25,20	24,92	25,35	25,35
40 pCt. Kaligødning	19,11	19,17	18,40	19,90	20,00	20,00

1) Inkl. Tillæg.

2) Bestaaet Tuberkulinprøven.

Korn = Maksimalpriser.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1944			1945		
	Hele Aaret	Januar - Aug.	Aug. Md.	Januar - Aug.	Juli Md.	Aug. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	267	264	251	263	247	251
Smør, Notering	186	186	186	186	186	186
do. do. + Tillæg	213	213	213	213	213	213
Ost	349	349	349	349	349	349
Æg	204	193	203	188	178	198
Slagterisvin	294	294	294	288	280	280
Slagtekøer (København)	224	224	224	224	224	224
Stude og Kvier (Esbjerg)	211	211	211	211	211	211
Unge Heste (Odense)	374	385	393	364	377	344
Hvede	213	213	212	212	212	212
Rug	255	255	253	254	254	254
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	334	341	288	403	384	298
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	130	129	132	130	132	132
40 pCt. Kaligødning	160	161	154	167	168	168
Vejede Prisindeks for:						
Mejeriprodukter	224	223	222	223	221	222
Husdyrprodukter, ialt	243	242	242	239	235	237
Korn	217	217	216	216	216	216
Planteprodukter ialt	249	244	248	257	257	255
<i>Landbrugsprodukter, ialt</i>	244	242	243	241	237	239
Kunstgødning	159	159	158	156	156	156
Markfrø	289	289	289	320	320	320